

Als oudste zuiver gefokt paard ter wereld spreekt het Arabisch Volbloed paard al sinds tijden tot de verbeelding van de mens. Het Arabische paard is geliefd vanwege zijn intelligentie, moed, trouw, uithoudingsvermogen en nobele aard. Het is een paard van grote schoonheid en elegantie. Samen met zijn opgeheven hals en hoge staartdracht is het fraaie hoofd een specifiek kenmerk van het ras.

'ALLE SCHATTEN DEZER AARDE WEERSPIEGELEN IN JE OGEN'

Tekst Jalenka van Wijk,
onder begeleiding van Mevr. T. Modderman

De aanwezigheid van deze kenmerken is van belang voor het type; het ideaalbeeld van het Arabisch Volbloedpaard. Type is samen met een correcte lichaamsbouw essentieel voor de identiteit van dit paard. Een fraai ontwikkeld hoofd maakt een Arabische volbloed herkenbaar omdat het één van de meest karakteristieke kenmerken van het ras is.

Het hoofd van een Arabisch Volbloed is fijn belijnd en heeft een duidelijke botstructuur. Deze structuur geeft het hoofd naarmate de leeftijd vordert een 'droger' en meer gebeeldhouwd uiterlijk. De schedel is kort en loopt taps toe: van opzij gezien is het hoofd wigvormig. Het loopt van zeer breed ter hoogte van de ronde kaken, spits toe naar de fijne snuit. Van voren gezien is het hoofd het breedste ter hoogte van het voorhoofd. De onderkaken zijn rond en groot en staan wijd uit elkaar.

Kamelenneus: Moniet el Nefous

Dit geeft voldoende keelruimte voor een grote luchtpijp, een gebalde vuist past tussen beide kaken. De takken van de onderkaak zijn recht en komen uit in een duidelijke kingroeve. Het profiel van het Arabisch Volbloed paard wordt gekenmerkt door twee unieke eigenschappen van het ras; de *afnas* en de *jibbah*. Een '*dish*' van onder de ogen in de profiellijn is bekend als de

Een goed voorbeeld van een paard met een prachtig oog, Hlayyall Ramadan

afnas. Deze '*dish*' is een indeuking van het voorhoofdsbeen tussen de ogen en neusgaten. Hoewel de Bedoeïen de afnas bewonderden als een punt van schoonheid, hadden niet alle paarden van de Bedoeïen dit ingedeukte profiel. Een '*dish*' is niet essentieel omdat ook een recht profiel deze indruk geeft wanneer de neusgaten wijd opengesperd zijn. De *jibbah* is een ronding in het profiel die ideaal gelegen is boven de ogen. Niet alle volwassen Volbloed Arabieren hebben een *jibbah* maar hij is meestal duidelijk te zien in veulens. Het brede voorhoofd van het Arabisch Volbloed zou verbonden zijn met de superieure intelligentie maar dit is een fabel aangezien zij dezelfde hersencapaciteit hebben als andere rassen. De *jibbah* kan wel een grotere sinusruimte geven en samen met een grote luchtpijp geeft dit een verhoogde ademhalingscapaciteit en zuurstofopname. De Arabische Volbloed heeft een natuurlijk hoofdhoudding die veel hoger is dan bij andere rassen, met name in galop. Deze hoge hoofdhoudding opent de luchtwegen en samen met de grote neusgaten en luchtpijp geeft dit een grotere zuurstofopname. Er is indicatie dat het Arabisch paard zuurstof efficiënter gebruikt dan andere rassen, omdat ze meer zuurstof dragende rode bloedcellen hebben. Boven op het hoofd bevinden zich fijne oren. De punten zijn

vaak sierlijk gedraaid en ze staan redelijk dicht naast elkaar. De oren van een merrie zijn vaak iets groter dan die van hengsten. Het alerte Arabisch Volbloed paard maakt gebruik van het vermogen om de oren gelijktijdig of apart van elkaar bewegen om geluid uit alle richtingen op te vangen. Het gehoor is 10 tot 20 keer beter ontwikkeld dan dat van de mens en heeft een hoger en lager bereik.

De grote ogen zijn laag in het hoofd gezet in grote oogkassen en omlijst met zwarte beharing en huid. Van voor bekeken is het hoofd het breedste tussen de ogen. Doordat de ogen aan de zijkant van het hoofd geplaatst zijn hebben paarden in het algemeen een uitstekend ontwikkeld zicht opzij, maar kunnen ze niet direct voor of achter zich kijken. Paarden zien het scherpst in de verte en kunnen met maar 70 procent van hun blikveld diepte zien. De opvallende ogen van het Arabische paard zijn verder uit elkaar geplaatst dan bij rassen met een smaller hoofd. Dit heeft als gevolg dat het zijzicht en het zicht naar achteren in vergelijking beter is, maar kan de visie voorwaarts enigszins verminderen.

Een 'menselijk oog' is te zien wanneer er een witte rand rond de iris ligt. Dit was redelijk veelvoorkomend in desert-bred Arabieren en droeg de voorkeur van de Bedoeïen; zij geloofden dat een veulen geboren met een menselijk oog bestemd was voor een grootse toekomst. Moderne fokkers en juryleden zien het minder graag, ondanks dat het een eigenschap is die voorkomt in bepaalde oude bloedlijnen.

Deze eigenschap is gefixeerd in het type van de Appaloosa, waarvan veel paarden afstammen van het Arabische Volbloed. Appaloosa's met een menselijk oog stammen af van de Arabische Mesaoud, een voskleurige hengst uit 1887 die ook wel de 'Spotted Wonder' werd genoemd. Mesaoud en zijn voorouders waren de deels-gekleurde paarden van de woestijn of droegen de genen om deze kenmerken door te geven.

De neus van het Arabisch Volbloedpaard is fijn en dit kan een erfenis zijn van het bestaan in de woestijn. Kleine hoeveelheden voer en onregelmatige mogelijkheid tot grazen kan de snuit hebben verkleind tot de fijne proporties die nu zo geliefd zijn. De omstandigheden in de woestijn hebben er zeker voor gezorgd dat het Arabische paard dunne, actieve lippen heeft. Behendige lippen kunnen namelijk snel korte grassen en

kruiden sorteren. De mond wordt ook gebruikt voor het onderzoeken van vreemde voorwerpen. De 'drukke' lippen van deze paarden zijn een resultaat van de intelligentie, nieuwsgierigheid en

De hengst Abakan bezit een fraaie fijne neus

behendigheid van het ras. De mond is middelmatig lang en heeft een vriendelijke expressie.

De nauwe onderlip kan bij sommige merries nog wel eens afhangen, maar wordt direct opgetrokken bij alertheid. Aan de bovenzijde van de neus bevinden zich de neusgaten die breed kunnen open-sperren tijdens inspanning of enthousiasme.

In rust zijn de neusgaten echter vaak deels gesloten, dit kan ontstaan zijn om inademen van stof te verminderen in een droog klimaat. Tevens hebben zij een scherp ontwikkeld reukvermogen. Bij sommige Arabische Volbloedpaarden, met name in sommige Skowronek of Moniet el Nefous bloedlijnen, zien we een bult op het lagere deel van het neusbeen. Samen met een 'dish' boven deze bult geeft dit een profiel dat een 'camel nose' genoemd wordt. Dit is een eigenschap van sommige Arabische Volbloeds die zelden wordt teruggezien in andere rassen.

Fouten aan het hoofd zijn onder andere het hebben van een heel gewoon, grof of te lang hoofd. Hier gaat namelijk het Arabisch type verloren. Een 'dish' is niet noodzakelijk, maar een ramshoofd is een fout die in het Arabische paard niet gewaardeerd wordt. Hetzelfde geldt voor het hebben van een grove, zware neus en klein ontwikkelde neusgaten die haaks op de profiellijn liggen. Over- of onderbeet zijn fouten in de stand van de kaken die erfelijk zijn. Daarom wordt er bij potentiële dekhengsten naar gekeken tijdens het medisch onderzoek voorafgaande aan de toekenning van een eventuele deklicentie. De oren van de Arabische Volbloed dienen fijn en attent te zijn, grote onelegante oren of oren die hangen zijn niet gewenst. De ogen zijn een blikvanger in het hoofd van het Arabisch volbloedpaard. Te kleine of te diep gelegen ogen zijn daarom niet gewenst. Net als te weinig ruimte tussen de ogen, waardoor dit gedeelte nauw wordt en het hoofd te smal.

Er zullen maar weinig Arabisch Volbloed paarden zijn met een hoofd dat tot in detail voldoet aan het ideaalbeeld. Maar er zijn er gelukkig veel die in de buurt komen en dat blijft een plezier om naar te kijken, iedere dag.

De volgende keer wordt een ander typerend onderdeel van het Arabische ras besproken, hals en nek.

Jibbah van het hoofd

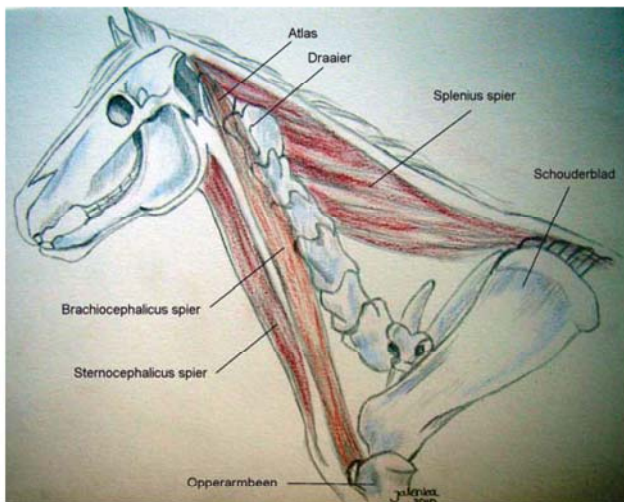
Het brede voorhoofd van het Arabisch Volbloed

Een Arabische legende verteld over de vijf merries van Mohammed. Na drie dagen zonder water galoppeert zijn kudde paarden naar een oase om te drinken. Wanneer Mohammed ze terugroept om hun loyaliteit aan hem te testen keren slechts vijf merries om. Hij zegende en markeerde deze trouwe paarden vervolgens door zijn duim in hun hals te drukken. De indeuking van de *Prophets thumb mark* is te zien in de hals van paarden die afstammen van de vijf merries van Mohammed.

PROPHETS THUMB MARK

Door Jalenka van Wijk,
onder begeleiding van Mevr. T. Modderman

Het Arabisch Volbloed paard is voor veel mensen mede herkenbaar aan zijn trotse houding. De trotse hoofdhouding is het resultaat van de manier waarop de schedel met de nek verbonden is. De nek bestaat uit de eerste twee halswervels; *de atlas* en *de draaier*. De draaier zorgt ervoor dat het paard het hoofd naar links en naar rechts kan bewegen, terwijl de atlas verantwoordelijk is voor het knikken van het hoofd. Aan beide zijde van de hals achter de oren kunnen de uitsteeksels van de atlas gevoeld worden. Het hoofd van de Arabier is met een hoek van meer dan 90 graden aan de atlas verbonden. Deze hoek is groter dan in andere rassen en geeft een fijne keeluitsnijding. De uitsnijding is bij een goede verbinding duidelijk zichtbaar en staat bekend als de *mitbah*. De hoge verbinding van de schedel aan de nek is samen met de open keellijn van de *mitbah* verantwoordelijk voor de natuurlijke buiging van de hals. De hals van een Arabisch Volbloed zien we graag voldoende gespierd, het mag niet vlezig zijn of abrupte hoeken hebben. Dit betekent dat de hals in een vloeiende lijn moet doorlopen naar de schoft, ook zien we hem graag hoog uit de borst komen. Hengsten hebben vaak een zwaardere hals en een grovere keeluitsnijding, terwijl de hals bij merries fijner en eleganter van vorm is. De lengte en de flexibiliteit van de hals zijn ook belangrijk, hij moet lang genoeg zijn om eenvoudig te kunnen grazen en de vacht te verzorgen. De nek van het Arabisch Volbloed paard zal vaak wat langer zijn dan die van andere rassen,

maar door de natuurlijke buiging, het vloeiende verloop en de fijne uitsnijding van de keel kan deze ook langer lijken. Deze elegante en flexibele nek hebben buiten het mooie uiterlijk ook nog een functioneel voordeel. Onze Arabische paarden kunnen hierdoor namelijk gemakkelijker hun hoofd afbuigen in de nek en zijn daardoor eenvoudiger aan het bit te rijden en aan de hulpen te krijgen. Wat ruiters ervaren als een harde of een zachte mond is vaak in verband te brengen met de flexibiliteit van de hoofd-halsverbinding. In principe worden paarden allemaal met dezelfde gevoeligheid van de mond geboren, maar als een paard stugger is in de voorste verbinding zal een ruiter snel geneigd zijn harder te gaan trekken en dat maakt de mond ongevoeliger.

De ruggengraat beschermt de zenuwen en geeft een plek voor aanhechting van spieren, pezen en banden. De hals is het meest flexibele deel van de ruggengraat en krijgt zijn kracht van de wervels, spieren, pezen en het kraakbeen waaruit het is opgebouwd. Hoofd en hals vormen verhoudingsgewijs een aanzienlijk deel van het lichaamsgewicht van een paard. Dit zorgt ervoor dat het zwaartepunt meer naar voren licht en hierdoor lopen paarden van nature meer op de voorhand. Door de positie van het hoofd en de hals samen met de achterhand tijdens het rijden aan te passen kan het zwaartepunt meer naar achteren verplaatst worden. Dit geeft een betere gewichtsverdeling over alle vier de benen en dit is niet alleen belangrijk in de dressuursport, maar ook voor de endurance. De houding van de hals heeft dus effect op de beweging, balans en gewichtsverdeling. Een paard met een van nature lager en horizontaal aangezette hals zal het moeilijker vinden om meer in balans te komen dan een paard met een hogere halsaanzet die van nature zijn hals meer draagt. Overigens wordt dit natuurlijk ook nog door andere factoren beïnvloed die verderop in de serie nog besproken zullen worden. Omdat het hoofd en de hals zo zwaar zijn is het belangrijk dat ze goed worden ondersteund. Deze ondersteuning komt van verschillende spieren in de hals met ieder een specifieke functie. Het *ligamentum nuchae* is een van de belangrijkste structuren in het paardenlichaam die als doel heeft het hoofd te ondersteunen en samen met de hals op zijn plek te houden. Dit ligament is erg elastisch en uit twee delen opgebouwd. Het eerste deel van dit ligament loopt langs de bovenlijn van de draaier naar de schoft. De halswervels bevinden zich veel lager in de hals dan je verwacht en het andere gedeelte het ligament loopt van de bovenlijn naar deze wervels toe. Diepliggende spieren handhaven de houding van de hals, terwijl oppervlakkige spieren belangrijk zijn voor buigen en strekken. Een belangrijke diepliggende spier is de *musculus multifidus* die loopt van de draaier tot het staartbeen. Dit is een samengestelde spier die de wervels in de ruggengraat met elkaar verbindt en ondersteunt. Deze spier is verant-

woordelijk voor kleine veranderingen in de positie van de wervels. De oppervlakkige spieren zijn groot en goed ontwikkeld en leveren kracht voor grote bewegingen van de hals. De drie belangrijkste oppervlakkige spieren in de hals zijn de *splenius*, *brachiocephalicus* en de *stenophalicus*. De splenius ligt boven de halswervels en wanneer deze spier goed ontwikkeld is verbetert hij de bovenlijn. Hij is betrokken bij het optillen van het hoofd, het hals strekken en de beweging naar links en rechts. De brachiocephalicus ligt aan twee kanten van de hals naast de wervels en loopt van de schedel naar de bovenkant van het been. Deze spier is daarom niet alleen betrokken bij bewegingen van de hals maar zorgt ook mede voor de beweging van het voorbeen. De stenophalicus ligt onder de keelgroeve in de hals en vanaf deze plek loopt de spier naar het borstbeen. De stenophalicus is verbonden aan het kaakbeen en hij is betrokken bij het openen van de mond. Een onderhals is te zien bij paarden waarbij deze spier sterk ontwikkeld is. De keeluitsnijding is bij deze paarden vaak ook grover en in Arabieren doet dit afbreuk aan het ideaalbeeld. Een onderhals zorgt er ook voor dat de hals er zwaarder en minder elegant uitziet. Bij deze paarden is de bovenlijn niet voldoende ontwikkeld.

De *musculus longissimus* is de langste spier in het paardenlichaam en loopt vanaf de laatste halswervels over de rug. Deze spier is betrokken bij het omhoog brengen van het hoofd en is de belangrijkste spier bij wenden, steigeren, slaan en springen. Fouten die voorkomen aan de hals zijn het hebben van een te korte hals of een slechte verbinding met het hoofd. Wanneer de hals niet mooi verbonden is met de schoft komt er een knik in de bovenlijn waardoor deze niet meer vloeiend doorloopt in de rug. Een rechte hals wordt niet graag gezien, net als een te dikke hals. Andere fouten zijn vaak het gevolg van ontwikkeling van specifieke spieren. Te veel of juist te weinig ontwikkeling van

De bovenlijn van deze hals loopt in een mooie boog, hij zou nog iets vloeiender uit de schoft mogen komen. De keeluitsnijding is schoon en de nek is goed van lengte. De hals is aan de onderzijde wat zwaar maar echt sprake van een onderhals is er niet, het komt wel op de gewenste hoogte uit de borst. Aangezien we het paard niet in zijn geheel zien is het niet echt te beoordelen maar toch wordt de indruk gewekt dat de hals iets aan de korte kant is.

spieren kan de hals een heel ander uiterlijk geven. Dit betekent wel dat in sommige gevallen de hals verbeterd kan worden met gerichte training.

De legende over de indeuking van de Prophets thumb mark is een verhaal dat de loyaliteit van het Arabisch Vollbloed paard beschrijft. Dit deukje komt vooral voor in de hals en bij de schouder en is waarschijnlijk gevolg van een spierscheurtje. Dit scheurtje kan veroorzaakt worden doordat in de baarmoeder een hoef tegen de hals aan ligt tijdens de ontwikkeling van het veulen. Arabieren met dit deukje hadden een groot aanzien bij de Bedoeïenen en wanneer je duim exact in deze indeuking past ben je de ware eigenaar van dit dier.

De trotse houding die kenmerkend is voor het Arabisch Volbloed paard wordt mogelijk gemaakt door de halshouding en specifieke verbinding tussen schedel en nek. Zoals eerder in deze serie is besproken vormen het hoofd en de hals relatief een groot deel van het lichaamsgewicht. De ondersteuning van dit gewicht komt niet alleen van spieren in de hals, maar ook de romp speelt hier een grote rol.

RIJKDOM ZAL OP JE RUG RUSTEN EN HET GELUK ZAL DOOR JE WORDEN BEMIDDELD

Door Jalenka van Wijk, m.m.v. mevrouw T. Modderman

Een vloeiende verbinding tussen de hals en het middenstuk is hierbij belangrijk. De hals komt hoog uit de borst en moet in een vloeiende lijn via de schoft doorlopen naar de rug zodat een mooie bovenlijn ontstaat.

De borst is gelegen tussen de twee schouderbladen en omvat het eerste deel van de longen. De borst dient daarom voldoende breed en diep te zijn om genoeg ruimte te geven aan de longen waardoor meer longinhoud mogelijk is. Dit heeft ondermeer invloed op het uithoudingsvermogen.

De schouder is een groot en plat bot dat schuin in de borst van het paard ligt. Het bedekt gedeeltelijk de eerste wervels van de borstkas en ribben. De schouder van het Arabisch Volbloed paard moet lang en goed schuin gelegen zijn, met een ideale hoek van ongeveer 45 graden. Bij deze hoek is het bereik van de voorbenen maximaal terwijl schokken tijdens beweging goed geabsorbeerd kunnen worden. Ook is het vermogen om de benen in te vouwen tijdens springen groter bij een schuine schouder.

Paarden hebben geen sleutelbeen die de schouder en voorbenen met het lichaam verbindt. De schouder is daarom met ligamenten en spieren aan de schoft, ruggengraat en ribben verbonden. De ondersteunende ligamenten en spieren vormen samen de *pectorale draagband* die er voor zorgt dat de schouder makkelijk over de ribben kan bewegen. Dit is belangrijk voor de balans, vooral als het paard bij hoge snelheid moet wenden. De *pectorale draagband* maakt het niet alleen mogelijk de benen naar voren te bewegen maar kan ook zijwaartse beweging ondersteunen. Hierdoor is het paard in staat gelijk naar voren en opzij te lopen zoals tijdens de zijgangen.

Verder is de aansluiting van de schouder met de schoft belangrijk. De schoft moet wijd zijn, goed gespierd en een juiste verhouding hebben met de rest van het lichaam. Een prominente schoft helpt het zadel op zijn plek houden en maakt ruime beweging vanuit de schouder mogelijk. Een vloeiende lijn die doorloopt in de rug ondersteunt het *ligamentum nuchae* en *supraspinale* en geven een sterk draagpunt voor de hals.

De rug van het Arabisch Volbloed paard moet kort zijn en krachtig genoeg om gewicht te dragen. Merries hebben soms een wat langere rug dan hengsten. De ruggengraat bevat de borst- en lendenwervels en ligt net als de halswervels dieper

dan veel mensen beseffen. Dit komt doordat de uitsteeksels van de ruggenwervels wel 25 cm lang kunnen worden. De langste uitsteeksel bevinden zich rond de schoft, bij de vierde en vijfde borstwervel. Hoe dichter de wervels bij de staart komen te liggen hoe korter de uitsteeksels worden.

De gewrichtsuitsteeksels houden de ruggengraat ook bij elkaar en vormen een aanhechtingspunt voor spieren en ligamenten die de complexe structuur ondersteunen. Er is weinig beweging tussen de wervels mogelijk en dit geeft een stijf gebied in het skelet van het paard. Deze stijfheid maakt mogelijk dat het paard ruitergewicht kan dragen.

De Arabier heeft vaak maar 17 paar ribben in plaats van de 18 of 19 paar die bij andere rassen gevonden worden. De ribben liggen tussen de borstwervels en hun buiging vormt de romp van het paard. De eerste ribben zijn verbonden met het borstbeen en beschermen het hart en de longen. De andere zwevende ribben zijn onderling verbonden met ligamenten en kraakbeen.

Het Arabisch Volbloed paard heeft door de brede hoek van de ribben met de borstwervels een diepe body. Het lumbale gedeelte van de ruggengraat is ook bekend als de lendenen. De wervels in dit gebied hebben horizontale uitsteeksels waar grote ligamenten en spiergroepen aan verbonden zijn. De Arabier heeft vaak maar 5 lumbale wervels in plaats van de 6 wervels die in andere rassen te vinden zijn. Het ontbreken

Beknopt paard met voldoende Arabische uitstraling. De wat zware hals met een mooie kap hoort bij het lichaam van de merrie. De schouder is steil met een duidelijk steile voorstand. Zij heeft voldoende schoft een weke bovenlijn met een beknopt vlak kruis en een hoge staartinplant. De ribben zijn voldoende diep het lichaam wat buikig, veelal te zien bij oudere fokmerries, borstbreedte is op deze foto niet te bepalen, broekspier kon meer ontwikkeld zijn.

Nog jonge schimmelhengst, te gestrekt opgesteld achter met Arabische uitdrukking, harmonisch van bouw. Hij heeft een fraaie kraag in de betrekkelijk verticale hals die vloeiend overgaat in de schoft, die rond lijkt. De rug valt weg achter de schoft, waardoor deze week lijkt, het gaat over in een oplopend lang kruis met een hoge staartinplant. Er is sprake van voldoende schouderlengte maar wat steil, voldoende rib met een wat opgetrokken lichaam, paard lijkt nog net niet overbouwd.

van enkele wervels heeft echter geen nadelig effect: het Arabisch Volbloed paard heeft een skelet van goede kwaliteit met een hoge bordichtheid.

De *musculus longissimus* is de langste spier in het lichaam en loopt vanaf de laatste halswervels over de rug. Eerder is al besproken dat deze spier een belangrijk rol heeft in de balans en beweging van de hals. Een belangrijk ligament in de rug is het supraspinale ligament. Deze structuur loopt vanaf de schoft over de hele ruggengraat en is ter ondersteuning met iedere wervel verbonden. Het houdt de wervels op hun plek en geeft de rug steun, kracht en stabiliteit. Het ligament wordt minder elastisch als het dichterbij de staart komt. Als het supraspinale ligament samenwerkt met het ligament nuchae, dat een grote rol speelt bij de stabiliteit van hoofd en hals, heeft het een positief effect op draagvermogen en stuwkracht. De onderkant van de wervels wordt ondersteund door een ander ligament dat start vanaf de vijfde borstwervel. Ligamenten tussen de werveluitsteeksels zijn belangrijk voor steun en stabiliteit maar beperken de buiging en strekking van de rug niet. De ligamenten rond de ruggengraat zijn dus erg belangrijk voor de stabiliteit en kracht van dit deel van het skelet. Buiging van de rug wordt vooral mogelijk gemaakt door de buikspieren.

Ondanks dat de rug kort is staat de Arabier over veel grond. Dit komt doordat de goed schuin schouder een lange onderlijn geeft.

De schouder en zijn ligging in de voorhand zijn erg belangrijk en hebben grote invloed op het bewegingsapparaat. Een korte steile schouder geeft verkorte gangen en een groter risico op kreupelheid aan de voorbenen door verminderde schokabsorptie.

Bij Arabieren zien we steeds vaker een minder goed ontwikkelde schoft. Wanneer de schoft erg vlak is kan dit problemen geven bij de stabiliteit waarmee het zadel op de rug

ligt. Een korte rug kan ook problemen geven met het vinden van een geschikt zadel voor zowel paard als ruiter. De rug moet kort zijn maar een te korte rug geeft ook kans op het aantikken van de voorbenen door de achterhoeven. Een te lange rug geeft verminderde kracht en een grotere beweging van links naar rechts in plaats van een voorwaartse beweging.

BLOODY SHOULDER MARK

Een legende van de Bedoeïen verteld over een bijzonder veulen dat werd geboren in een nacht van strijd.

Wanneer de krijgers de volgende dag moeten vluchten voor de vijand kan het pasgeboren veulen zijn moeder niet bijhouden. Om zijn eigen leven te redden verwondt de krijger het veulen in zijn schouder met een speer. De merrie beseft dat het veulen niet kan volgen en brengt haar ruider in veiligheid.

Wanneer de krijger de volgende dag wakker wordt ziet hij tot zijn verbazing het veulen bij de merrie staan. Van de wond is niets te zien, behalve een markering als die van opgedroogd bloed die altijd zichtbaar bleef. De krijger beseft dat dit veulen een hemels geschenk is en de rest van zijn leven behandelde hij het met groot respect voor zijn moeder en uithoudingsvermogen. Deze markering is tot op de dag van vandaag bekend als de 'bloody shoulder mark'.

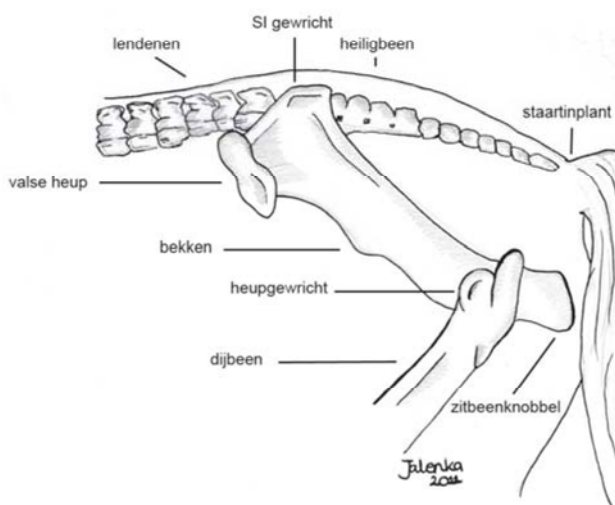
Zwartbruine merrie, weinig harmonisch, zou meer Arabische uitdrukking moeten hebben, eenvoudig hoofd met een moeilijk uit het lichaam komende hals, die aan de onderzijde te sterk bespied is, de lengte is goed. De schouder is lang maar mocht schuiner zijn, het paard staat onderstandig, de schoft is hoog en gaat over in een goed lichaam, voldoende diep, met een hoge staartinplant, een licht helend kruis met een lange croupe.

In eerdere artikelen is beschreven hoe het Arabisch Volbloed paard zijn trotse houding dankt aan de manier waarop zijn hoofd en hals gedragen worden. De schouder speelt een belangrijke rol bij het ondersteunen van het gewicht van het hoofd en de hals, terwijl de rug sterk moet zijn om voldoende draagkracht te hebben. In dit onderdeel wordt de achterhand besproken; het deel van het lichaam waar kracht en voorwaartse beweging vandaan komen.

JE BENT DE HEER OVER DE ANDERE DIEREN. DE MENS ZAL JE VOLGEN WAARHEEN JE OOK GAAT

Door Jalenka van Wijk, m.m.v. mw. T Modderman

Een ideale verhouding tussen de voorhand, romp en achterhand is wanneer alle drie de onderdelen vergelijkbaar in lengte zijn. De *toplijn* loopt van de rug via de lendenen naar het kruis. De toplijn van het Arabisch Volbloed moet vloeiend en redelijk recht verlopen, waarbij de rug iets lager ligt dan het kruis. De *onderlijn* van de Arabier loopt vanaf het punt waar het hart ligt naar de flank. Deze punten moeten 'dieper' in het lichaam van het paard liggen. De onderlijn moet langer zijn dan het rug en lendenen gedeelte van de toplijn. De lendenen zijn belangrijk voor het doorgeven van energie vanuit de achterhand.

De lendenen beslaan het *lumbale* gedeelte van de ruggengraat van het paard. Het Arabisch Volbloed paard heeft vijf in plaats van de zes lumbale wervels die bij andere rassen aanwezig zijn. De dwarsuitsteeksels van de lumbale wervels bepalen de lengte en de breedte van de lendenen. Bij de Arabier is een breed, kort en gespierde lendenpartij wenselijk die met een vloeiende lijn overloopt in de toplijn. Dit zorgt ervoor dat de rug sterk genoeg is om gewicht te dragen. Ook zijn de lendenen aanhechtingspunten voor verschillende ligamenten en spiergroepen en beschermen ze de onderliggende organen. De lendenen kunnen energie en kracht vanuit de achterhand doorgeven omdat zij via het heiligbeen de achterhand met de romp van het paard verbinden.

Het heiligbeen is een driehoekig bot dat bestaat uit vijf samengegroeide wervels. De vergroeiing van deze wervels is compleet op een leeftijd van vijf jaar. De samenkomst van het heiligbeen met de laatste lendenwervels geeft een scharnierende verbinding. Deze verbinding kan een buiging maken tot 20 graden en is daardoor, na de hals en staart, het meest flexibele deel van de ruggengraat.

Het eerste dwarsuitsteeksel van het heiligbeen is de sacrale vleugel. Samen met de iliacale vleugel van het bekken vormt de sacrale vleugel het *SI gewricht*. Het SI gewricht kan niet zijwaarts buigen en er is geen rotatie mogelijk maar de neerwaartse beweging heeft een belangrijke functie in het rond van de rug. Ook is het SI gewricht verantwoordelijk voor het kantelen van het bekken tijdens de galop. Een andere belangrijke eigenschap van het SI gewricht is dat dit de enige plek in het lichaam is waar het horizontale deel van het skelet (de ruggengraat) samen komt met de ledematen. Dit gebied heeft dan ook een complexe structuur en wordt ondersteund door meerdere spiergroepen en ligamenten. De *musculus iliopsoas* is één van de belangrijkste ondersteunende spieren in dit deel van het paardenlichaam. Deze spier is een diepgelegen buigspier die van de onderkant van de lendenwervels naar de binnenkant van het bekken loopt.

Paard met een gezonken bovenlijn en weinig bespiede lendenen, het heeft een hoog kruisbeen en een kort kruis en is overbouwd.

Paard met een goed bespierde rug en een rond hellend kruis, het is ook overbouwd.

Het bekken is opgebouwd uit het darmbeen, zitbeen en schaambeenen die met elkaar vergroeid zijn. Het darmbeen is het grootste onderdeel in het bekken en de buitenste rand van dit bot vormt de 'valse heup'. Dit deel van het darmbeen is van buitenaf te voelen en wordt zo genoemd omdat het echte heupgewricht veel verder naar achteren ligt. De bovenkant van het darmbeen vormt het hoogste punt van de romp van het paard. Het uiteinde van het zitbeen vormt de zitbeenknobbels. De afstand en hoek tussen deze uitsteeksels en de valse heup is het liefst groot om er voor te zorgen dat de achterbenen voldoende ruimte hebben om naar voren te bewegen. Het laatste deel van het bekken is het schaambeenen dat het aanhechtingspunt is voor de buikspieren.

Naast de spiergroepen die de rug en achterhand verbinden en ondersteunen zijn de buikspieren betrokken bij het kantelen van bekken. Het heupgewricht is de verbinding van het bekken met het achterbeen en wordt omgeven door de spieren in de achterhand. Buiging en rotatie van de heup is mogelijk door de verbinding met de lendenen via de *musculus iliopsoas*.

Doordat de iliopsoas zo diep in het lichaam loopt is deze spier niet oppervlakkig te voelen. De stuwkracht vanuit de achterhand komt vanuit de *musculus gluteus*; de belangrijkste sterkspier in dit gebied. De gluteus is ook betrokken bij het intrekken van het achterbeen. De hoek in de verbinding van het bekken met de ruggengraat bepaalt de kruis lengte; een kleine hoek geeft een plat kruis en andersom. Het kruis moet voldoende lang en breed zijn en sterk gespierd. Dit is van belang omdat dit het bereik van de achterbenen vergroot en zorg voor een groter draagvermogen van het paard.

De staart moet een natuurlijke verlenging van de lijn van de achterhand zijn. Typisch voor de Arabier is de manier waarop de staart gedragen wordt. De staartdracht is namelijk hoger dan bij andere rassen, soms wat weg buigend van het lichaam of hoog gedragen als een vlag. Wanneer het paard erg opgewonden is kan de staart zelfs over de achterhand gekruld worden. Soms is de staartinplant zelf ook hoger dan bij andere rassen. Ook in dit laatste deel van de ruggengraat heeft het Arabisch Volbloed paard minder wervels dan andere rassen. Vaak zijn er 16 in plaats van 18 staartwervels aanwezig. De kracht vanuit de achterhand komt uit enkele grote spiergroepen. Een goed gebouwd en getraind paard heeft een

afgeronde achterhand door voldoende ontwikkeling van de bilspieren. De stuwkracht komt bij deze spierpartij vandaan, die over het heupgewricht loopt. De bilspieren kunnen ieder wel 30 centimeter in doorsnede worden. De voortstuwing komt bij de hamstrings vandaan. De hamstrings lopen vanaf het heiligbeen via de eerste staartwervels en het bekken verder langs het achterbeen. Uiteindelijk gaan de spieren uit deze groep bij de hak over in de achillespees.

Fouten in de verbinding van de romp en achterhand hebben effect op de topline, maar beïnvloeden ook de beweging van het paard. Een paard met een hoger kruis dat hoger is dan zijn schoft is overbouwd en deze paarden lopen van nature met meer gewicht op de voorhand. Dit geeft problemen met verzameling maar kan ook slijtage van de voorbenen veroorzaken. Wanneer de onderlijn niet diep genoeg ligt bij het hart en de flank vermindert dit de ruimte voor de capaciteit van hart en longen en is er minder plaats voor de organen van het spijsverteringsstelsel. Wanneer de lendenen niet in een vloeiende lijn de rug en achterhand verbinden is er vaak sprake van een zwakkere rug die minder goed gewicht kan dragen. Ditzelfde probleem komt naar boven als de lendenenpartij te lang is. De hoek van de valse heup met de zitbeenknobbels moet lang zijn voor voldoende beweging van de achterbenen. Wanneer de hoek en lengte kort zijn heeft dit gevolgen voor de ruimte van de gangen. Ook kunnen er problemen ontstaan door verminderde mogelijkheid om klappen tijdens de beweging op te vangen. De echtelijke heup is het liefst ook lang en ligt wat schuin in het lichaam om voor voldoende ruimte in de beweging te zorgen. Wanneer de heup te horizontaal in het lichaam ligt hoeft dit niet altijd nadelig te zijn. Als de achterbenen correct onder het lichaam staan is er geen probleem omdat het gewricht zelf dan correct is. Maar als de achterbenen niet voldoende onder de achterhand staan wordt de ruimte in de gangen kleiner.

Fouten in de achterhand kunnen dus grote gevolgen hebben voor de ruimte en tact in de beweging. Door de verbinding met de rug speelt dit deel van het paardenlichaam ook een belangrijke rol in het draagvermogen van het Arabisch Volbloed paard.

Goed bespierde rug, iets gewelfd en misschien iets lang met voldoende sterke lendenen, een mooi vlak kruis dat iets langer zou kunnen en een goede staartinplant

Allah aanschouwde de Zuidenwind met genoeg en besloot hieruit een dier te maken.
Hij nam een handvol wind en sprak: 'Ik noem je Arabier'.
En het eerste paard snelde over de aarde.

ZONDER BENEN GEEN PAARD

Door Jalenka van Wijk m.m.v. Mw. Modderman

Het Arabisch Volbloed paard wordt niet alleen geroemd om zijn prachtige uiterlijk, ook zijn uithoudingsvermogen en kracht worden gewaardeerd. Door zijn ontwikkeling in de woestijn is het Arabisch Volbloed paard uitgegroeid tot een gehard ras. In combinatie met het trouwe karakter van de Arabier is het dan ook niet verwonderlijk dat dit ras uitblinkt in een duursport als endurance. 'Zonder benen geen paard' en daarom zullen we in dit artikel over het exterieur induiken op de benen van de Arabier. Bij beschrijving van de beenstanden gaan we uit van een ideale stand. Vaak kunnen we deze niet volledig terug zien bij een paard. Ook is het mogelijk dat slechts één been afwijkt van de standaard.

Willen we de stand van de benen beoordelen dan is het belangrijk dat het paard vierkant staat opgesteld met het gewicht natuurlijk verdeeld over de vier benen. Ook is het nodig het paard van opzij, voren en achteren te beoordelen voor een compleet beeld.

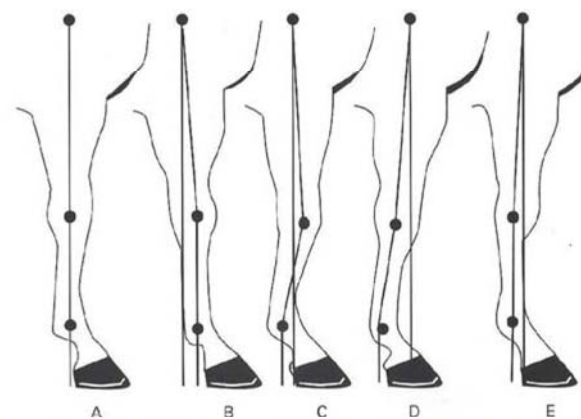
De kwaliteit van de rest van het beenwerk speelt een belangrijke rol in de mate waarop afwijkende standen hinder kunnen geven. Het is echter wel zo dat er onregelmatige slijtage zal optreden wanneer de benen niet de ideale bouw laten zien.

De voorbenen

Bij paarden is het gewicht over de benen niet gelijk verdeeld. De voorbenen dragen namelijk het meeste gewicht, ongeveer 65%. Dit zorgt ervoor dat paarden van nature geneigd zijn om op de voorhand te lopen. Dit vergroot de kans op problemen in de voorbenen, vooral wanneer deze afwijkingen in de stand vertonen. De verbinding tussen het schouderblad en het opperarmbeen vormt het schoudergewricht, wat bij paarden bekend staat als de boeg. Dit gewricht wordt niet ondersteund door een ligament maar door enkele spieren die de zijwaartse en roterende beweging controleren. Het opperarmbeen is samen met het dijbeen een van de sterkste botten in het lichaam van een paard. Wanneer het opperarmbeen kort en relatief recht ten opzichte van het schouderblad ligt wordt het voorbeen goed naar voren geplaatst in het lichaam. Dit komt de beweging ten goede.

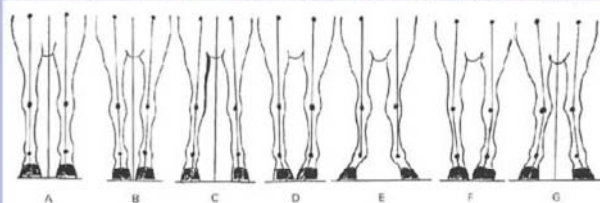
Onder het opperarmbeen vinden we de onderarm, ook wel het spaakbeen genoemd. Bij mensen zijn het spaakbeen en de ellepijp twee aparte botten, maar bij het paard zijn het spaakbeen en de ellepijp vergroeid met elkaar tot een sterk onderdeel van het skelet. De verbinding tussen het opperarmbeen en de onderarm vormt de elleboog van een paard. De elleboog ligt dus in vergelijking met de mens dicht bij het paardenlichaam. Toch moet er voldoende ruimte tussen de elleboog en de romp aanwezig zijn, want te weinig ruimte beperkt de bewegingsvrijheid van het voorbeen. De voorbenen van de Arabier moeten daarom voldoende ruimte tussen zich hebben om te zorgen dat de elleboog niet tegen de romp aan komt in beweging. De onderarm moet lang en goed gespierd zijn voor een ruime gang en uithoudingsvermogen. Te weinig bspiering beperkt de beweging naar voren en omhoog terwijl een te korte onderarm een verkorte gang geeft.

BEENSTANDEN VOORBENEN VAN OPZIJ GEZIEN

A Normale stand C Bokbenige stand E Hol in de knie
B Overstreckte stand D Ondergeschoven stand

BEENSTANDEN VOORBENEN VAN VOREN GEZIEN

A Normale stand C Bodemwijde stand E Franse stand
B Bodemnauwe stand D Toontredige stand F O-benige stand
G X-benige stand

Bron: Boek 'Paardenbenen' door dierenarts Evert Offereins

De voorknie bevindt zich tussen de onderarm en de pijp en is het liefst groot en plat. Afwijkende standen in de knieën resulteren in afwijkende beenstanden die consequenties hebben voor de beweging. Bij *O-benen* is het paard wijd in de knieën en heeft het paard vaak een maaierende gang, terwijl strijken een ongewenste eigenschap is die we vaak zien bij paarden met *X-benen*. Er is hier kans dat het paard zichzelf schade toebrengt op de kogels en hoeven tijdens het strijken en dit kan leiden tot onregelmatigheid.

Aangezien het voorbeen van een paard te vergelijken is met de menselijke arm, is de voorknie eigenlijk het polsgewricht van een paard. Deze gewrichten hebben dan ook vergelijkbare mogelijkheden voor beweging. De voorknie kan het been strekken met behulp van de *musculus carpi* en buigen in samenwerking met de *musculus carpi ulnaris*. Ook laat dit gewricht kleine zijwaartse bewegingen toe.

Er zijn veel spieren betrokken bij de beweging van het paardenbeen en er is dan ook een complexe structuur rond de schouder en de verbinding met de voorbenen. De *musculus biceps brachii* is bijvoorbeeld belangrijk voor het naar voren brengen van het been, terwijl de *musculus latissimus dorsi* het voorbeen weer naar achter brengt door de schouder te buigen. Deze spier is ook belangrijk bij het voortduwen van het lichaam. Een andere spier die betrokken is bij het voortduwen van het lichaam door buiging in de schouder is de *musculus triceps brachii*.

De pijpen beginnen onder de voorknie en wanneer we het Arabisch

Volbloed paard van voren bekijken moeten de bovenbenen, knie en pijpen een rechte lijn vormen. Als de pijpen niet recht onder het bovenste deel van het voorbeen staan, liggen de knieën meer aan de binnenzijde van het been. Deze fout geeft het paard een vergrootte kans op onregelmatigheden, omdat de rechte lijn in de voorbenen is onderbroken. De pijpen zijn het liefst kort en 'droog': droge onderbenen hebben weinig vetweefsel en vocht en hierbij zijn de pezen goed zichtbaar. De pijpen zijn het lichtste deel van het paardenbeen want in het onderbeen van een paard bevinden zich geen spieren maar alleen pezen. Deze pezen hier zijn lang en zijn uitlopers van spieren die zich hoger in het paardenbeen bevinden. Buigende pezen komen vanuit spieren die zich aan de achterzijde van de onderarm bevinden, terwijl strekkende pezen voortkomen uit spieren die langs de voorkant van de onderarm lopen. De pezen staan bloot aan grote krachten en een afwijkende stand of belasting kan dan ook grote gevolgen hebben. Niet voor niets zijn *peesproblemen* een veel voorkomende blessure bij paarden. De pijpen lopen uit in de kogel, waaronder zich de koot en de hof bevinden. Dit gedeelte van een paardenbeen is te vergelijken met de menselijke hand en hier liggen dan ook veel kleinere botten. Er is hier een complex structuur van gewrichten, kraakbeen en ligamenten. De gewrichten staan kleine beweging toe en zorgen voor een schokdempende werking wanneer het paard neerkomt. Een grote rol in deze schokdemping spelen de koten. Zij moeten voldoende lang zijn en in een goede hoek staan om klappen tijdens de beweging op te vangen. De lengte en buiging moet echter niet te groot zijn want dit geeft weke koten, wat de schokdemping verminderd en grote druk op de pezen geeft.

De voorbenen van de Arabier moeten voldoende ruimte tussen zich tonen zodat het paard over een groot stuk grond staat. Dit geeft de ellebogen genoeg ruimte tijdens de beweging van de voorbenen. Wanneer de ruimte tussen de voorbenen nauw is zullen de ellebogen tijdens beweging tegen de romp aan komen wat leidt tot een verkorte gang. Ook is de kans op strijken groot en zal de buitenkant van de hoeven sterker worden belast dan de binnenzijde. Scheve hoeven komen dan ook vaak voor bij paarden die *bodemnauw* zijn. Het omgekeerde is te zien bij paarden met een *bodemwijde* stand, zij zullen de binnenkant van hun hoeven meer belasten. Ook hier is de gang afwijkend.

Van opzij bekeken moeten de benen in een rechte lijn onder het lichaam staan want alle standen waarbij het gewicht niet goed verdeeld wordt over de voorbenen kunnen leiden tot onevenwichtige belasting en kreupelheden. Als de benen te ver onder het lichaam en het paard van opzij gezien dus weinig grond beslaat, komt er veel gewicht op het voorste deel van de benen. Teveel gewicht op het achterste deel van het been is een effect van voorbenen die te ver voor het lichaam staan.

Bij problemen in de voorbenen die van opzij te zien zijn horen onder andere *ingesnoerde pijpen*. De pijpen zijn dan veel smaller onder de voorknie dan boven de kogel. Om deze afwijking vast te kunnen stellen is het meten van de pijp omvang op beide plaatsen vaak nodig. Een andere afwijking is een *overstreckte* stand; hierbij wijzen de pijpen vanaf de knie naar voren. We hebben het dan ook wel over een hol voorbeen. Het 'hol' zijn in de knieën is een stand die vaak aangeboren is. Wanneer het in lichte mate aanwezig is hoeft het paard geen afwijkende gangen te hebben. Wanneer het paard erg overstrekt staat gaat de voorknie tegen zijn natuurlijke buiging in en komt er veel druk op het kniegewricht. Deze stand zien we ook bij hoeftbevangen paarden die hun hoef proberen te ontlasten. Het tegenovergestelde zien we bij paarden die 'over de knie' zijn en het bovenste deel van het been verder naar voren hebben staan dan

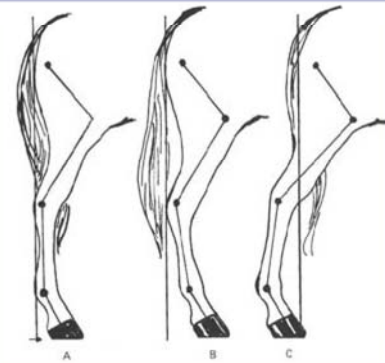
de pijpen. Dit wordt ook wel *bokbenigheid* genoemd en is vaak verbonden met een slecht ontwikkelde voorhand. Deze afwijking is minder ernstig dan overstreckte knieën omdat de buiging wel sterk vergroot is maar de natuurlijke kant op wijst. Het is ook mogelijk dat paarden tijdelijk 'over de knie' staan na zware arbeid. Aan het eind van het seizoen zien we dit dan ook wel bij renpaarden; door het 'hangen' in de knieën ontlasten zij de pezen aan de achterzijde van het voorbeen. Deze stand heeft een ontspannend effect op de pees en na rust zal deze stand verdwijnen.

De achterbenen

Het paard draagt slecht 35 % van zijn gewicht op zijn achterbenen, maar toch is de achterhand van het paard de motor. De achterhand zorgt voor kracht en snelheid die via de ruggengraat door het lichaam wordt doorgegeven. De achterhand moet daarom goed gebouwd en ontwikkeld zijn, zoals in het vorige artikel al is besproken. De achterbenen vormen daarbij een belangrijke rol in de kracht van de achterhand. Net als het opperarmbeen is het dijbeen een sterk ontwikkeld en stevig bot. Het dijbeen verbindt het achterbeen aan de rug via het bekken en is het liefst goed gespierd. De Arabier heeft lange spieren in dit gebied lopen die duurzaamheid en flexibiliteit van het achterbeen mogelijk maken. Ook is voldoende lengte belangrijk want korte dijbenen geven kortere gangen.

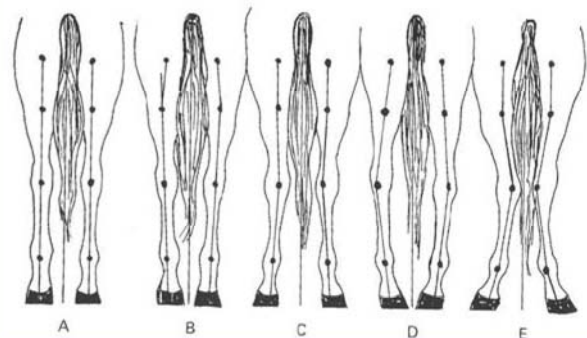
De verbinding van het dijbeen met het schenkelbeen vormt de achterknie. De achterknie is het scharnier tussen het bovenste en onderste deel van het achterbeen en ligt net als de voorknie dicht bij de romp van het paard. De knie moet een stevig gewricht vormen zodat grote actie mogelijk is en om deze actie mogelijke te maken liggen hier ligamenten die bevatten kraakbeen om schokken te absorberen. De knieschijf, ook wel *patella* genoemd, versterkt de vele pezen die door dit gebied lopen.

BEENSTANDEN ACHTERBENEN VAN OPZIJ GEZIEN

A Normale stand
B Ondergeschoven stand
C Gestreckte stand

BEENSTANDEN ACHTERBENEN VAN ACHTER GEZIEN

A Normale stand
B Bodemnauwe stand
C Bodemwijde stand
D O-benige stand (toontrederig)
E Koehakkige stand (X-benig of Frans)

Bron: Boek 'Paardenbenen' door dierenarts Evert Offereins

Het schenkelbeen ligt tussen de knie en het spronggewricht en is de tegenhanger van ons scheenbeen. Aan dit bot zijn veel spieren en ligamenten verbonden. De spieren in de achterhand zijn belangrijk voor de kracht en 'schwung' van het paard en kunnen wel 30 cm. lang zijn. Een belangrijke groep spieren in de achterhand zijn de *hamstrings*. Zij strekken niet alleen de knie en het spronggewricht, ze zijn ook belangrijk voor stabiliteit in het heupgewricht. Van opzij bekeken is het ideaal wanneer een paard een grote afstand tussen de valse heup en het spronggewricht heeft want dit maakt grote bewegingen van de achterbenen mogelijk en geeft veel kracht. Het spronggewricht scharniert en is een snel gewricht dat zijn kracht haalt uit de vele spieren en ligamenten die er aan verbonden zijn. Dit gewricht is vergelijkbaar met de enkel in de mens en is ook bij paarden de aanhechtingsplek voor de achillespees. Het spronggewricht vangt net als het heupgewricht klappen op die tijdens de beweging ontstaan. Er is nog een verdere samenwerking tussen deze gewrichten: ze zijn altijd beide gestrekt of gebogen op hetzelfde moment en werken dus synchroon in de beweging van het achterbeen. Wanneer vanachter bekeken de spronggewrichten te dicht bij elkaar staan wordt de ruimte waarover het paard staat kleiner. Soms wijzen de onderste delen van het been echter weer naar buiten en dan spreken we over een paard dat *koehakkig* is. Dit is te vergelijken met X-benigheid in de voorbenen. Ook O-benigheid kan in de achter-hand optreden. Problemen in de hakken verzwakken de impuls, de actie in de achterhand en kunnen leiden tot kreupelheden.

De Arabier heeft van opzij bekeken vaak een grotere hoek in het spronggewricht dan andere rassen. Dit vergroot de mogelijkheid van de Arabier om gewicht te dragen en geeft een hoger uithoudingsvermogen omdat de beweging efficiënter is. Een rechttere hoek in de hak zien we bij paarden die gebouwd zijn voor snelheid. Er is natuurlijk een balans in de hoek van het spronggewricht, want een paard dat te 'gehoekt' is staat vaak met zijn achterbeen achter de massa van het lichaam. Deze achterbenen zijn niet in staan om gewicht goed te dragen en kracht door te geven. Te recht gehoekte achterbenen geven het paard geen snelheid maar maken hem juist langzamer. De kans op het ontwrichten van de hak is groot bij paarden met deze afwijkende stand. Vanwege de samenwerking in beweging tussen deze gewrichten hebben paarden met een ontwricht spronggewricht ook vaak problemen met de knie want de te rechte stand van het been geeft verkeerde krachten op dit gewricht. De pijpen van het achterbeen zijn vergelijkbaar met de menselijke voet en lopen vanuit het spronggewricht. Net als in de voorbenen bevinden zich hier alleen pezen en is er een complexe structuur aanwezig die belangrijk is voor schokdemping tijdens de beweging. De pijpen in het achterbeen moeten plat en kort zijn, maar zijn altijd langer dan die van de voorbenen. Te lange pijpen in het achterbeen maken het been echter onnodig zwaar en zwakker. Als we het Arabisch Volbloed paard van achter bekijken geldt hetzelfde als bij de voorbenen; de achterbenen moeten een rechte lijn vormen waarbij de pijpen parallel aan elkaar lopen. Ook hier is het belangrijk dat het paard over voldoende ruimte staat. Net als bij de voorbenen geven een bodemnauwe en -wijde stand problemen met ongelijke slijtage van botten en hoeven.

De hoeven

De hoeven zijn via de koten aan het been verbonden. De Arabier heeft sterke hoeven met goed ontwikkeld hoorn. De voorhoeven moeten recht onder de koten staan wanneer we het paard van voren beoordelen. Soms wijzen de hoeven naar buiten; dit noemen we een *Franse stand*. De gangen bij een Franse stand zijn vaak scheppend en

de kans op strijken is groot. Bij *toontredende* paarden wijzen de hoeven naar binnen en deze paarden zijn geneigd tot maaien in de beweging. Deze stand zien we vaker in de hoeven van de voorbenen dan van de achterbenen.

De voorhoeven hebben een ronde vorm en staan van opzij gezien in een hoek van ongeveer 45 graden ten opzichte van de koten. Te *steile koten* geven extra slijtage van het hoefgewricht en gewrichten in het onderbeen en er komt extra druk op de pezen te staan. Paarden met deze beenstand hebben dan ook vaak gallen op de kogel die veroorzaakt zijn door slijtage. *Week gekote* paarden hebben een kleinere hoek in de voetas en dit geeft vooral extra slijtage in buigpezen van het onderbeen.

De voetas kan ook 'gebroken' zijn: te lage verzenen in de hoef zorgen dat de voetas naar achter gebroken is, terwijl een *bokhoeve* naar voren gebroken voetas heeft. Bij *beervoetigheid* is er sprake van zowel een te lange en weke koot als een naar voren gebroken voetas.

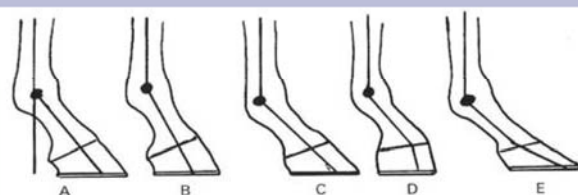
De hoeven aan de achterbenen van een paard staan vaak iets naar buiten om ruime gangen mogelijk te maken. Wanneer de achterhoeven te veel naar buiten staan is dit echter niet voordelig, want het paard wordt dan in zijn gangen beperkt. Hetzelfde zien we bij paarden met naar binnen wijzende achterhoeven. Afwijkende hoefstanden komen vaak voort uit een afwijkende stand in het been. Hoe hoger de afwijking in het been dat deze hoefstand veroorzaakt, hoe groter de invloed op de beweging. Bepaalde afwijkende standen in hoeven en benen komen dan ook vaak samen voor. Zo hebben toontredende paarden naar binnen wijzende hoeven die we vaak in combinatie met een O-benige stand zien. Bij een Franse stand wijzen de hoeven naar buiten en hier is vaak de combinatie met koehakkigheid of X-benen.

De achterhoeven verschillen in vorm van de voorhoeven, ze zijn namelijk ovaal van vorm en staan in een iets steilere hoek ten opzichte van de koten. Dezelfde problemen die we vinden in de voorbenen kunnen voorkomen bij de achterhoeven. Beervoetigheid komt vaker voor bij de achterhoeven dan bij de voorhoeven.

Het beoordelen van zeer jonge dieren is erg moeilijk. Veulens worden soms met afwijkende beenstanden geboren, zoals X-benen waarbij de knieën of hakken naar elkaar toe buigen. Deze afwijkende standen herstellen echter vaak in de eerste weken van het veulenleven. Het is echter ook mogelijk dat ze verergeren of dat veulens afwijkende standen ontwikkelen in de eerste weken na geboorte. Er zijn verschillende mogelijkheden om deze stand (enigszins) te corrigeren, afhankelijk van de ernst. In alle gevallen geldt dat hoe eerder een poging wordt ondernomen om te corrigeren hoe groter de succeskans is. Het corrigeren van afwijkende hoefstanden bij volwassen paarden is vaak niet mogelijk, maar aangepast beslag kan de slijtage wel zo veel mogelijk beperken.

De bouw van de benen, de stand en de bespiering spelen een hele grote rol in het bewegingsmechanisme van het paard. In het volgende artikel zullen we dan ook verder in gaan op de gangen van het Arabisch Volbloed paard.

VOETSTANDEN VAN OPZIJ GEZIEN

A Normale stand C Weke stand E Doorgezakte stand
B Steile stand D Bokhoevige stand Voetas naar achter gebroken
Voetas naar voren gebroken

Bron: Boek 'Paardenbenen' door dierenarts Evert Offereins

Het Arabisch Volbloed paard heeft behalve een krachtig en elegant uiterlijk ook een expressieve manier van bewegen. De trotse houding en levenslust van de Arabier komen naar voren in zijn gangen waarbij het hoofd en staart hoog gedragen worden tijdens actie. De gangen zijn krachtig maar soepel en lichtvoetig waarbij het paard lijkt te zweven boven de grond.

JE ZAL VLIEGEN ZONDER VLEUGELS

Door Jalenka van Wijk, m.m.v. Mw. Modderman

In vorige artikelen zijn de complete bouw, de stand van de benen en de bespiering van de Arabier besproken. Al deze elementen spelen een hele grote rol in het *bewegingsmechanisme* van het paard.

Afwijkingen in bouw en stand kunnen dan ook grote gevolgen voor het gangwerk hebben. De beweging moet in harmonie zijn waarbij het paard soepel beweegt. Het Arabisch Volbloed heeft drie gangen en kan bewegen in stap, draf en galop.

De stap is een viertakt gang waarbij de benen om de beurt worden opgetild en weer neergezet. Het achterbeen drijft het voorbeen aan dezelfde zijde als het ware van zijn plek en van opzij bekeken wordt zo een V gevormd. Er zijn in stap altijd twee of drie hoeven aan de grond en deze gang heeft geen zweefmoment. De gemiddelde stapnelheid van een paard is 6,5 km/u.

Aan het ritme van de stap kan gehoord worden of de gang zuiver is, want de vier 'slagen' van de hoeven per pas zijn duidelijk te horen en moeten dezelfde tijd tussen zich hebben. Wanneer het ritme niet regelmatig is kan het paard kreupel zijn, maar het is ook mogelijk dat het paard een laterale stap, ook wel telgang genoemd, laat zien. Hierbij raken de voor- en achterbenen aan dezelfde zijde bijna gelijktijdig de bodem en is de viertakt van de stap verdwenen. De stap is een gang die moeilijk is om correct te rijden en waar het meeste aan verpest kan worden door de ruiter. Belangrijk is om het paard eerst zijn balans te laten vinden en met impuls te rijden voor er nageeflijkheid gevraagd wordt.

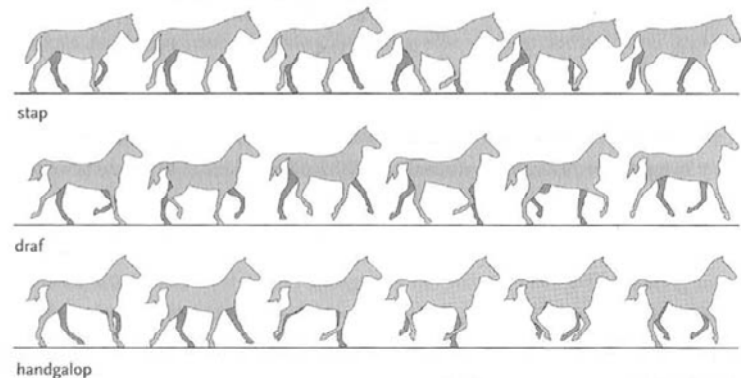
De draf is de beste gang om de beweging van een paard te beoordelen omdat eventuele fouten in de beweging in deze gang worden vergroot en dus beter zichtbaar zijn. De draf is een tweetakt gang met een alternatief diagonale beweging. Dit betekent dat het paard zijn linker voorbeen samen met zijn rechter achterbeen aan de grond heeft waarna hij wisselt naar het rechter voorbeen en linker achterbeen aan de grond. Tussen deze twee diagonale beenstanden in bevindt zich een zweefmoment waarbij alle benen van de grond af zijn. Tussen de twee slagen waarbij de hoeven de bodem raken moet evenveel tijd zitten want een onregelmatig ritme geeft kreupelheid aan. De gemiddelde snelheid in arbeidsdraf is 8 tot 13 km/u. In draf kan men zowel doorzitten als lichtrijden. Tijdens het doorzitten moet het paard voldoende ontspannen zijn en nageeflijk om het gewicht van de ruiter goed te kunnen dragen.

De Bedoeïnen verkozen de stap en de galop boven de draf. Desertbred Arabische paarden moesten lange afstanden afleggen waarbij uithoudingsvermogen en snelheid belangrijk waren. Hoge actie in welke gang dan ook was daarom niet gewenst, want een draf met hoge knieactie verbruikt veel energie en het verkort de pas waardoor minder afstand wordt afgelegd. In Amerika worden tegenwoordig Arabieren geselecteerd met hoge actie in draf. Zij worden geshowd in onderdelen zoals 'Park Horse' waarbij gangen vergelijkbaar met

die van Saddlebreds en Hackneys worden getoond. Deze manier van draven is niet natuurlijk voor de Arabier en verhoogt het risico op kreupelheden en snelle slijtage want het been krijgt meer schokken te verduren dan bij een normale draf. Veel Arabisch Volbloeden laten een vlakke draf zien met relatief weinig buiging in de knie maar veel vrijheid vanuit de schouder. Wat vooral in Arabieren gezien wordt is een 'dansende' beweging in de draf die vooral tijdens het showen getoond kan worden. We zien dat wanneer het paard zich trots en vitaal voortbeweegt en tijdens het zweefmoment even lijkt te vertragen in de lucht.

De galop is een drietakt gang die op twee handen uitgevoerd kan worden. In de linkergalop heeft een beenzetting waarbij eerst het rechter achterbeen, dan het rechter voorbeen en het linker achterbeen samen en daarna het linker voorbeen aan de grond komt. Na deze beenzetting volgt een zweefmoment waarna de volgende sprong volgt. De beenzetting voor de rechtergalop is precies omgekeerd aan die van de linkergalop. Als het paard sneller beweegt zal het zweefmoment langer duren. De gemiddelde snelheid van de galop verschilt per ras en paard maar het maximum ligt rond de 27 km/u.

De galop is een krachtige gang waarbij de snelheid het paard helpt om in evenwicht te blijven. Tijdens de sprong worden de achterbenen bijna gelijk naar voren gebracht terwijl de voorhand omhoog komt, de rug wordt opgetild en het bekken ingetrokken. De achterbenen zorgen voor stuwing en de voorhand zorgt voor het zweefmoment omdat zij de voorhand omhoog duwt na het landen van het voorbeen. Het verplaatsen van het gewicht van voren naar

achteren zorgt voor de kenmerkende schommelende gang.

Als een paard met de voorbenen een andere galop springt dan met de achterbenen dan is de galop *overkruist*. Dit komt soms voor bij jonge paarden die nog niet voldoende balans hebben. Het is daarom belangrijk het paard soepel maar ook sterk genoeg te maken om de juiste galop te kunnen springen. Soms duidt het overkruist galopperen op een lichamelijk probleem. Tijdens de galop moet de achterhand zakken en ondertreden, daarbij moet het paard ook licht naar binnen gebogen zijn. Wanneer er een probleem is in het

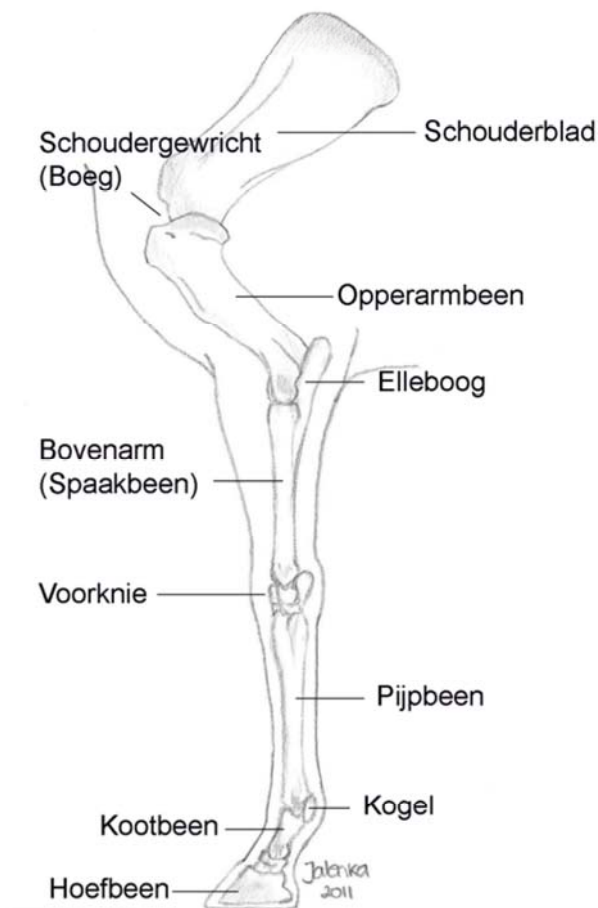
gebied van de achterhand met bijvoorbeeld het SI-gewricht of de eierstokken kan het paard dit proberen te ontlasten door van achteren in een andere galop te springen.

Wanneer op de linkerhand een rechtergalop wordt gereden dan spreken we over *contragalop*. Deze oefening verbetert de balans en de rechtgerichtheid van het paard en kan alleen gereden worden vanuit een gedragen galop waarbij de takt behouden moet blijven.

Zowel de stap, draf als galop kunnen gereden worden in verschillende tempi, namelijk in een verzameld, arbeids, midden en uitgestrekt tempo. Tijdens de verzamelde gangen beweegt het paard zich meer opgeheven en zijn de passen korter en meer omhoog gericht zonder kracht te verliezen. In het arbeidstempo is het belangrijk dat een paard met voldoende impuls loopt zodat de achterhand uiteindelijk tot stuw en dragen komt.

De middengangen kenmerken zich door een middelmatige verruiming in de pas waarbij de bovenlijn ook verlengt wordt. Deze verruiming komt vanuit de achterhand en het paard mag zijn hoofd iets meer voor de loodlijn houden dan bij de verzamelde en arbeidsgangen. Tijdens de uitgestrekte gangen verlengt het paard zijn passen maximaal en dekt hij zoveel mogelijk grond. Hiervoor is een sterke impuls uit de achterhand nodig. Ook hier wordt het paard toegestaan het hoofd meer naar voren te brengen.

Botten in het voorbeen

Net als bij het beoordelen van de bouw van een paard is het belangrijk dat de gangen van zowel voor, achter als opzij worden bekeken. Fouten in de conformatie van een paard zullen altijd te zien zijn in het gangwerk en daarom kan training de gangen wel verbeteren maar nooit veranderen. Hoe hoger de afwijking van de stand zich in het been bevindt, hoe meer invloed deze heeft op de beweging.

Van voren bekeken moeten de benen in een rechte lijn geplaatst worden en dit is alleen mogelijk als de benen correct gebouwd zijn. Wanneer het paard wijd in de knieën is en O-benen heeft zien we een *maaiende* gang, waarbij de benen een boog naar buiten maken in de beweging. *Strijken* een onregelmatigheid is die we vaak zien bij paarden met X-benen maar kan ook voor komen bij vermoeide paarden. Zowel bij maaien als strijken bestaat de kans dat het paard zichzelf verwond doordat de benen elkaar raken. Deze kans is bij strijken groter dan bij maaien, al kunnen bescherming en aangepast hoefbeslag de gevolgen verminderen. Paarden met grote afwijkingen in de bouw van de voorbenen laten soms een kruisende gang zien. Hierbij plaatst het dier de voorbenen dicht voor maar soms ook wel boven op elkaar. Deze paarden strijken ook met hun benen en doordat de vrijheid in de gang beperkt wordt is de kans op struikelen en eventueel vallen groot. Paarden met een afwijkende gang in de voorbenen hebben vaak scheve hoeven omdat ze hun benen niet gelijkmatig belasten.

De achterhand draagt minder gewicht dan de voorhand maar is toch de motor van het paard die voor kracht en stuw in de beweging zorgt. Een goed ontwikkelde achterhand en juiste conformatie van de achterbenen is cruciaal. De actie van de achterbenen kunnen we het beste beoordelen als we de gangen van achter bekijken. De hakken wijzen vaak wat naar buiten om ruime gangen zonder aantikken van het voorbeen mogelijk te maken. Dit is vooral bij de uitgestrekte gangen belangrijk waarbij de passen lang en krachtig moeten zijn. Wanneer de hakken echter te veel naar buiten staan wordt de ruimte van de gang van achter beperkt. Dit is het geval bij paarden die toontreder staan, omdat dit vaak voorkomt met een O-benige stand. Wanneer het paard van achteren gezien over te veel bodem staat en wijd is in de benen heeft dit vaak een stijve gang tot gevolg. Bodemnauwe achterbenen zorgen voor strijken tijdens de beweging en paarden met deze afwijking laten

Door Jalenka van Wijk, m.m.v. Mw. Modderman

In vorige artikelen zijn de complete bouw, de stand van de benen en de bespiering van de Arabier besproken. Al deze elementen spelen een hele grote rol in het *bewegingsmechanisme* van het paard.

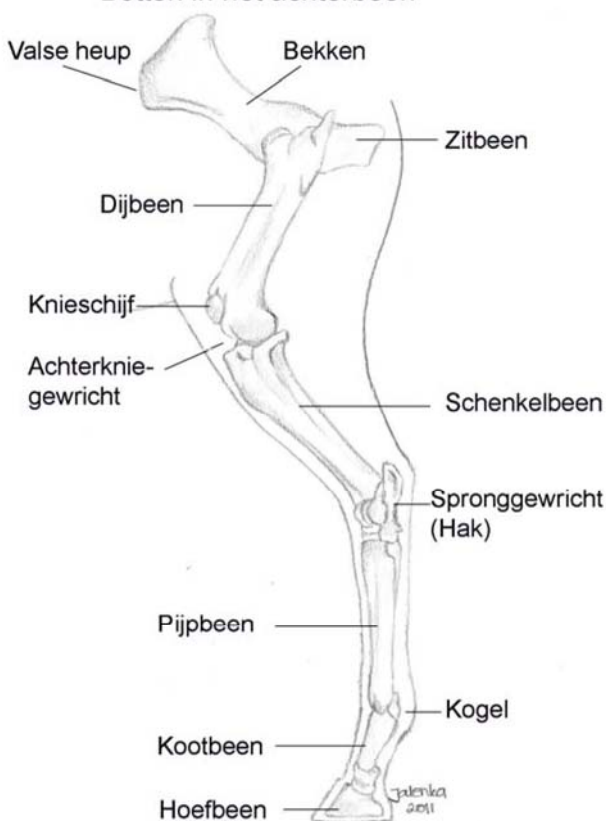
Afwijkingen in bouw en stand kunnen dan ook grote gevolgen voor het gangwerk hebben. De beweging moet in harmonie zijn waarbij het paard soepel beweegt. Het Arabisch Volbloed heeft drie gangen en kan bewegen in stap, draf en galop.

De stap is een viertakt gang waarbij de benen om de beurt worden opgerild en weer neergezet. Het achterbeen drijft het voorbeen aan dezelfde zijde als het ware van zijn plek en van opzij bekeken wordt zo een V gevormd. Er zijn in stap altijd twee of drie hoeven aan de grond en deze gang heeft geen zweefmoment. De gemiddelde stapnelheid van een paard is 6,5 km/u.

Aan het ritme van de stap kan gehoord worden of de gang zuiver is, want de vier 'slagen' van de hoeven per pas zijn duidelijk te horen en moeten dezelfde tijd tussen zich hebben. Wanneer het ritme niet regelmatig is kan het paard kreupel zijn, maar het is ook mogelijk dat het paard een laterale stap, ook wel telgang genoemd, laat zien.

Hierbij raken de voor- en achterbenen aan dezelfde zijde bijna gelijktijdig de bodem en is de viertakt van de stap verdwenen. De stap is een gang die moeilijk is om correct te rijden en waar het meeste aan verpest kan worden door de ruiter. Belangrijk is

Botten in het achterbeen

om het paard eerst zijn balans te laten vinden en met impuls te rijden voor er nageeflijkheid gevraagd wordt.

De draf is de beste gang om de beweging van een paard te beoordelen omdat eventuele fouten in de beweging in deze gang worden vergroot en dus beter zichtbaar zijn. De draf is een tweetakt gang met een alternatief diagonale beweging. Dit betekent dat het paard zijn linker voorbeen samen met zijn rechter achterbeen aan de grond heeft waarna hij wisselt naar het rechter voorbeen en linker

achterbeen aan de grond. Tussen deze twee diagonale beenstanden in bevindt zich een zweefmoment waarbij alle benen van de grond af zijn. Tussen de twee slagen waarbij de hoeven de bodem raken moet evenveel tijd zitten want een onregelmatig ritme geeft kreupelheid aan. De gemiddelde snelheid in arbeidsdraf is 8 tot 13 km/u. In draf kan men zowel doorzitten als lichtrijden. Tijdens het doorzitten moet het paard voldoende ontspannen zijn en nageeflijk om het gewicht van de ruiter goed te kunnen dragen.

De Bedoeïnen verkozen de stap en de galop boven de draf. Desertbred Arabische paarden moesten lange afstanden afleggen waarbij uithoudingsvermogen en snelheid belangrijk waren. Hoge actie in welke gang dan ook was daarom niet gewenst, want een draf met hoge knieactie verbruikt veel energie en het verkort de pas waardoor minder afstand wordt afgelegd. In Amerika worden tegenwoordig Arabieren geselecteerd met hoge actie in draf. Zij worden geshowd in onderdelen zoals 'Park Horse' waarbij gangen vergelijkbaar met die van Saddlebreds en Hackneys worden getoond. Deze manier van draven is niet natuurlijk voor de Arabier en verhoogt het risico op kreupelheden en snelle slijtage want het been krijgt meer schokken te verduren dan bij een normale draf. Veel Arabisch Volbloeden laten een vlakkere draf zien met relatief weinig buiging in de knie maar veel vrijheid vanuit de schouder. Wat vooral in Arabieren gezien wordt is een 'dansende' beweging in de draf die vooral tijdens het showen getoond kan worden. We zien dat wanneer het paard zich trots en vitaal voortbeweegt en tijdens het zweefmoment even lijkt te vertragen in de lucht.

De galop is een drietakt gang die op twee handen uitgevoerd kan worden. In de linkergalop heeft een beenzetting waarbij eerst het rechter achterbeen, dan het rechter voorbeen en het linker achterbeen samen en daarna het linker voorbeen aan de grond komt. Na deze beenzetting volgt een zweefmoment waarna de volgende sprong volgt. De beenzetting voor de rechtergalop is precies omgekeerd aan die van de linkergalop. Als het paard sneller beweegt zal het zweefmoment langer duren. De gemiddelde snelheid van de galop verschilt per ras en paard maar het maximum ligt rond de 27 km/u.

De galop is een krachtige gang waarbij de snelheid het paard helpt om in evenwicht te blijven. Tijdens de sprong worden de achterbenen bijna gelijk naar voren gebracht terwijl de voorhand omhoog komt, de rug wordt opgetild en het bekken ingetrokken. De achterbenen zorgen voor stuwing en de voorhand zorgt voor het zweefmoment omdat zij de voorhand omhoog duwt na het landen van het voorbeen. Het verplaatsen van het gewicht van voren naar achteren zorgt voor de kenmerkende schommelende gang. Als een paard met de voorbenen een andere galop springt dan met de achterbenen dan is de galop *overkruist*. Dit komt soms voor bij jonge paarden die nog niet voldoende balans hebben. Het is daarom belangrijk het paard soepel maar ook sterk genoeg te maken om de juiste galop te kunnen springen. Soms duidt het overkruist galopperen op een lichamelijk probleem. Tijdens de galop moet de achterhand zakken en ondertreden, daarbij moet het paard ook licht naar binnen gebogen zijn. Wanneer er een probleem is in het gebied van de achterhand met bijvoorbeeld het SI-gewricht of de eierstokken kan het paard dit proberen te ontlasten door van achteren in een andere galop te springen.

Wanneer op de linkerhand een rechtergalop wordt gereden dan spreken we over *contragalop*. Deze oefening verbetert de balans en de rechtgerichtheid van het paard en kan alleen gereden worden vanuit een gedragen galop waarbij de takt behouden moet blijven. Zowel de stap, draf als galop kunnen gereden worden in

Een Arabier galopperend in de woestijn: een sprookjesachtig beeld dat ten grondslag ligt aan de ontwikkeling van het oudste zuiver gefokte ras ter wereld. Dit sprookjesbeeld is in realiteit een hard bestaan dat het Arabisch Volbloed paard heeft ontwikkeld en zijn kenmerkende exterieur gegeven.

THE WILL TO PLEASE

Door Jalenka van Wijk

In de afgelopen serie zijn verschillende onderdelen van het Arabisch Volbloed paard belicht, waarin aandacht is gegeven aan een ideale bouw maar ook tekortkomingen en de gevolgen daarvan op het bewegingsmechanisme. Het paardenlichaam is een complexe structuur waarin alle verschillende onderdelen invloed op elkaar en de beweging uitoefenen. Het is daarom belangrijk om niet alleen de losse onderdelen maar ook het paard in zijn geheel te beoordelen. De verhouding van de onderdelen is ook van belang want een evenwichtig gebouwd paard heeft balans in zijn bouw en dit maakt zuivere en krachtige bewegingen mogelijk. Wanneer we een goed gebouwd paard in drie delen opsplitsen dan zijn de voorhand, het middenstuk en de achterhand van gelijke grote in verhouding met elkaar. Op de belangrijkste kenmerken in het exterieur van het Arabisch Volbloed paard zullen we nogmaals kort ingaan maar bij het beoordelen is het noodzakelijk om het gehele dier in oenschouw te nemen.

Een correct *exterieur* bepaalt samen met het *type* de identiteit van de Arabier en de meest karakteristieke kenmerken voor het ras zijn terug te vinden in het hoofd. Het wigvormige hoofd met de *afnas* of *dish* en de bolling tussen de ogen die we de *jibbah* noemen maakt de Arabier voor velen herkenbaar. Hoewel het

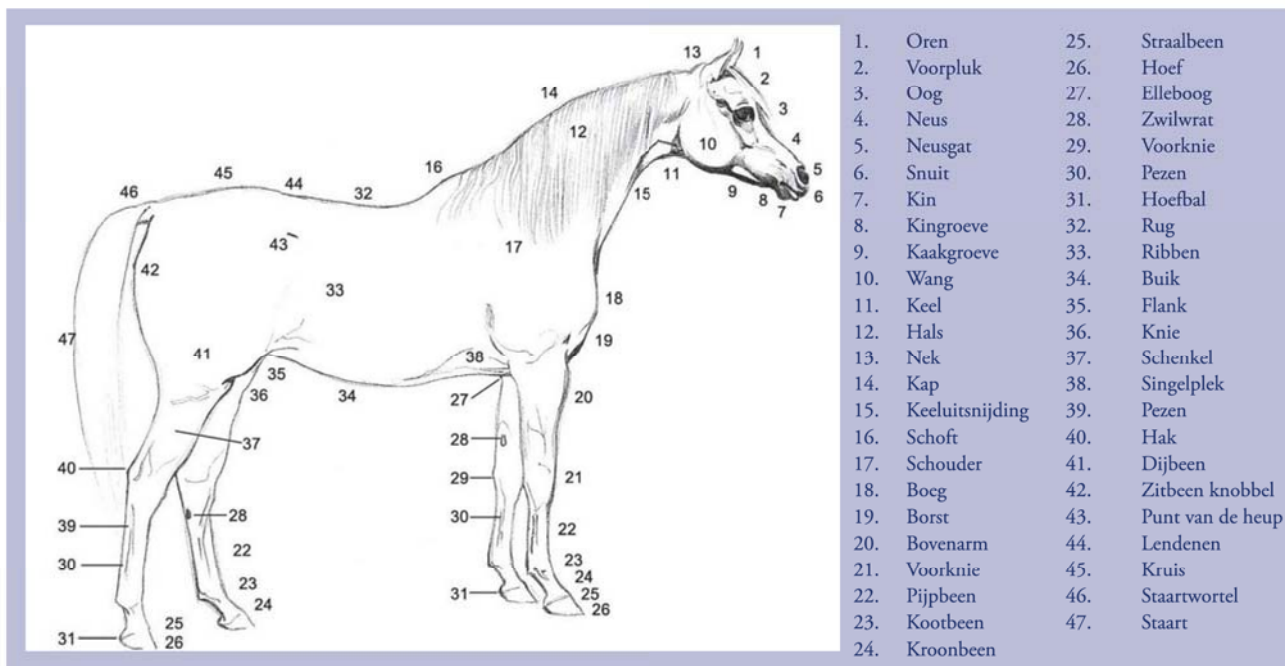
Arabisch Volbloed een intelligent paard is het een fabel dat de jibbah plek biedt aan grotere hersenen dan bij andere rassen. Wel kan de jibbah de ademhalingscapaciteit en zuurstofopname vergroten omdat een grotere sinusruimte aan de bovenzijde van de luchtwegen ontstaat.

De grote, ver uit elkaar staande ogen geven de Arabier een alerte expressie die wordt versterkt door de hoge hoofdhouding. Deze trotse hoofdhouding dankt het ras aan de manier waarop de schedel met de nek verbonden is. De hoek waarin het hoofd van de Arabier aan de nekwrvels is verbonden is meer dan 90 graden en daarmee groter dan in andere rassen. Dit geeft een fijne keeluitsnijding die bekend is als de *mitbah*.

De hals moet hoog uit de borst komen en in een vloeiende lijn doorlopen naar de nek en de verbinding met de schedel. De hals is belangrijk voor de balans van het paard omdat ze samen met het hoofd relatief zwaar is. Een ideale hals heeft lengte want lange halsspieren helpen de voorbenen naar voren te brengen en geven zo ruime gangen. Een hoog aangezette hals maakt verzameling mogelijk terwijl paarden met een hals die laag uit de borst komt vaak op de voorhand lopen.

Niet alleen de spieren in de hals dragen het gewicht van het hoofd, ook de romp speelt hier een belangrijke rol. Het is daarom belangrijk dat de verbinding tussen de voorhand en de romp vloeiend is en de aanhechting bij de schoft geen abrupte hoeken laat zien. De rug moet sterk en recht zijn en voldoende bespied om het gewicht van de ruiter te kunnen dragen.

Het Arabisch Volbloed paard heeft slechts 7 ribbenparen in vergelijking met de 8 tot 10 die in andere rassen aanwezig zijn. Ook in het aantal lenden- en staartwrvels kan de Arabier afwijken van andere rassen: vaak zijn er 6 in plaats van 7

lendenwervels aanwezig terwijl de staart uit 16 in plaats van 18 wervels bestaat.

Dit maakt dat de rug vaak wat korter is wat wend en het dragen van gewicht eenvoudiger maakt. Een te korte rug kan echter de beweging beperken. We spreken van een lange rug wanneer de lengte een derde is van het totale lichaamslengte. De onderdelen van het paard zijn hier niet in verhouding en dit resulteert in moeite met verzamelen en dragen.

De achterhand is de motor van het paard waar de kracht en voorwaartse beweging ontstaan. Grote spiergroepen in de achterhand kunnen wel 30 centimeter in doorsnede worden en omvatten onder andere de hamstrings die betrokken zijn bij de stuwkracht van het paard. Het heiligbeen van de Arabier loopt bijna horizontaal waardoor de staartaanzet zich hoog in het verlengde van de rug bevindt. Bij enthousiasme kan de staart zelfs over de rug gedragen worden.

Zowel de voorbenen als de schouder bepalen de paslengte en souplesse in de beweging van het paard. Een schouder in de hoek van 45 graden heeft een beter schokdempend vermogen dan een steile schouder. Het zorgt ook voor de benodigde ruimte om het been naar voren te brengen. Een lange schouder geeft spieren van de hals en rug een goede aanhechtingsplek waardoor een solide verbinding ontstaat.

De botten in het voorbeen zijn bij voorkeur ook lang omdat dit betere schokdemping geeft en ruimere passen met minder belasting. Een uitzondering zijn de koten: te lange koten

worden week en zetten de kogel onder veel spanning terwijl steile koten de klappen in het been tijdens beweging niet goed kunnen opvangen. De voorstuwing komt niet alleen uit de achterhand, het hele achterbeen is hier bij betrokken.

De paslengte is groot als het been goed onder de massa gezet kan worden. Een lang dijbeen dat in een schuine hoek met de achterknie staat maakt dit mogelijk. De juiste hoek van het spronggewricht maakt ondertreden makkelijker. Afwijkende standen zoals een te gehoekt of steil achterbeen geven veel druk op het gewricht en kunnen tot slijtage leiden.

De hoeven van de Arabier zijn rond, hard en gelijk aan elkaar. Ze staan recht onder het been, hoewel de achterhoeven iets naar buiten gedraaid mogen zijn om ruime beweging vanuit de achterhand zonder aantikken van de voorbenen toe te staan.

Gemiddeld is het Arabisch Volbloed paard 1,50 meter hoog, al lijkt het of er de laatste jaren grotere dieren gefokt worden met een maximale hoogte die rond de 1,58 meter ligt. Wanneer bewust op maat gefokt wordt dan zal de kwaliteit en het type vaak het paard vaak verminderen.

Een correcte bouw en type kunnen niet zonder elkaar om het ras te behouden. Het is dan ook belangrijk om complete paarden te fokken die niet alleen in de showring maar ook in verschillende sportdisciplines hun kracht een veelzijdigheid tonen. Want ondanks zijn geringe maat in vergelijking met andere rijpaardrassen, is de Arabier een geschikt paard om mee te werken. Naast een goede bouw speelt karakter hier een grote rol. De Arabier is een intelligent dier met een groot vermogen om te leren en de wil om zijn ruiter te plezieren. Deze laatste eigenschap maakt dat het ras bekend staat grote prestaties te leveren voor de eigenaar. De veelzijdigheid van het ras laat zich zien in verschillende takken van de paardensport en omvatten naast de racerij en endurance ook dressuur, springen en westernrijden. Hoewel soms bestempeld als eenkenning, staat het Arabisch

Volbloed paard ondanks zijn temperament ook bekend als een zachtmoedig dier met een moedig en loyaal karakter.

Arabieren zijn pas op late leeftijd volwassen maar ze hebben een hoge levensduur. Ook is de vruchtbaarheid op latere leeftijd nog groot in vergelijking met andere rassen. Naast zijn specifieke exterieur heeft de Arabier ook andere lichamelijke kenmerken die typerend voor het ras zijn. Zo hebben ze een goede spijsvertering en zijn ze sober in hun voerbehoefte. Deze eigenschap heeft het ras te danken aan de beproevingen toen zij samen met de nomaden in de woestijn leefden en dadels en geitenmelk gevoerd kregen. Het goede uithoudingsvermogen gaat samen met een snel lichamenlijk herstel wat vooral bij een duursport als endurance zijn vruchten afwerpt.

Dat de Arabier een uniek ras is komt ook tot uiting in de vacht. Deze is zo fijn en zijdeachtig dat bloedvaten en aftekening er doorheen te zien zijn. De fijne vacht isoleert goed tegen kou maar ondanks de dichtheid van de haren is de vacht van de Arabier niet goed waterdicht. Tijdens de ontwikkeling van het ras was dit laatste ook niet nodig aangezien het in de woestijn 's nachts wel 30 graden kan vriezen maar zelden regent.

Vele legendes omringen het Arabisch Volbloed en ook de verschillende vachtkleuren die voor kunnen komen hebben hun eigen verhaal. Welke vachtkleuren zijn toegestaan en hoe deze tot stand komen wordt in een volgend artikel besproken.

